

Register

13	Abeel, grouwe-	Populus x canescens 'De Moffart'
25	Acacia	Robinia pseudoacacia 'Bessoniana'
10	Amberboom	Liquidambar styraciflua
31	Berk	Betula pendula
43	Beuk, rode	Fagus sylvatica 'Purpurea'
7	Bolesdoorn	Acer platanoides 'Globosum'
39	Boomhazelaar	Corylus colurna
4	Christusdoorn, Valse-	Gleditsia triacanthos
9	Cypres, Water-	Metasequoia glyptostroboides
21	Cypres, Moeras-	Taxodium distichum
27	Eik, amerikaanse	Quercus rubra
15	Eik, italiaanse/hongaarse	Quercus frainetto
28	Eik, Moeras-	Quercus palustris
17	Eik, Mos-	Quercus cerris
6	Eik, Zomer-	Quercus robur 'Fastigiata'
37	Els	Alnus x spaethii
34	Els, witte	Alnus incana
22	Esdoorn, Zilver-	Acer sacharinum
32	Hemelboom	Ailanthus altissima
19	Honingboom	Styphnolobium japonicum, (syn. Sophora japonica)
14	Hopbeuk	Ostrya carpinifolia
5	Iep	Ulmus hollandica 'Vegeta'
38	Iep, Pluim-	Ulmus glabra 'Exoniensis'
24	Kastanje, Paarden-	Aesculus hippocastanum
42	Kastanje, tamme	Castanea sativa
18	Katsuraboom	Cercidiphyllum japonicum
2	Leylandcypres	Cupressocyparis x leylandii
41	Linde	Tilia cordata
26	Linde, Konings-	Tilia x europaea 'Koningslinde'
12	Linde, Krim-	Tilia x europaea 'Euchlora'
33	Linde, Zomer-	Tilia platyphyllos
1	Linde,, Hollandse	Tilia x europaea 'Pallida'
44	Linde, Hollandse	Tilia x europaea, (syn. Tilia vulgaris)
16	Magnolia	Magnolia kobus
35	Noteboom, Japanse	Ginkgo biloba
	Olm	zie Iep
29	Plataan	Platanus x hispanica, (syn. Pl. x acerifolia)
3	Populier, italiaanse	Populus nigra 'Italica'
40	Slangenden	Araucaria araucana
23	Taxus	Taxus baccata
30, 36	Treurwilg	Salix sepucralis 'Chrysocoma'
11	Tulpenboom	Liriodendron tulipifera
20	Vleugelnoot	Pterocarya fraxinifolia
8	Walnoot	Juglans regia

Colofon

Uitgave en redactie
Vereniging tot Behoud van Oud,
Groen en Leefbaar Voorschoten

Teksten

P.A. van Donselaar (†); Rinze. Hofman; Roel Lanting

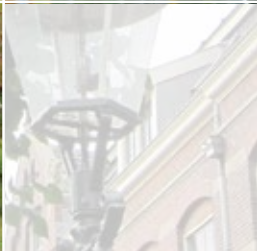
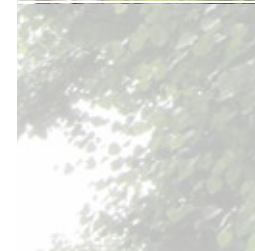
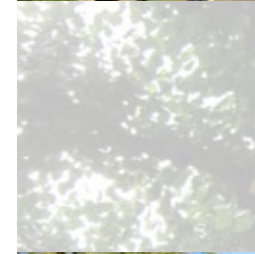
Ontwerp & Vormgeving

Liane van der Krogt, OnnO de Geus

Fotografie

Roel Lanting

Maart 2015

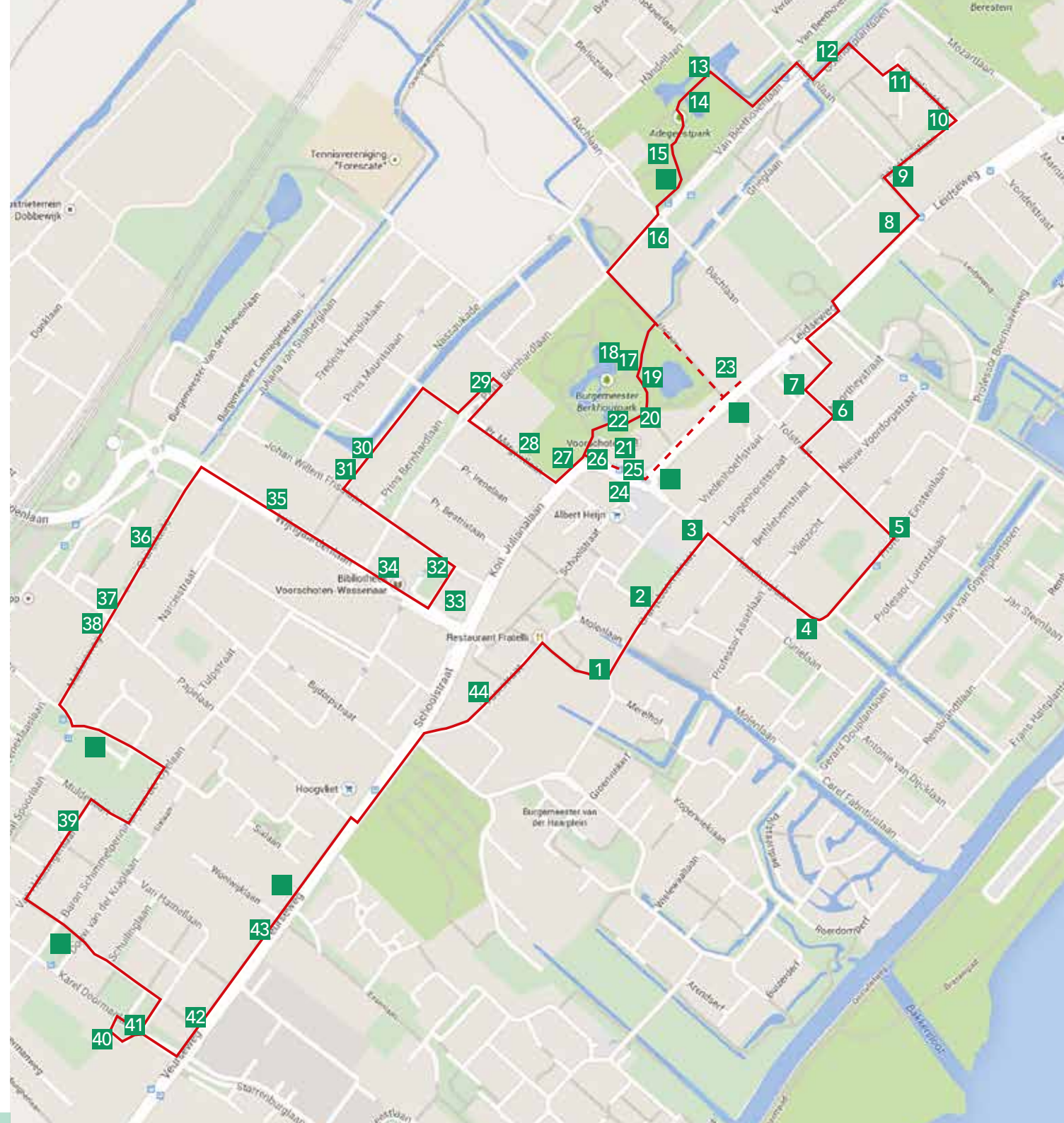
Bomen in Voorschoten

Voorschoten is rijk aan groen. Het heeft vele mooie en soms ook oude bomen, zowel in de parken en rond de oude buitens, als in de woonwijken en particuliere tuinen. Vele van deze bomen zijn zeker de moeite waard om eens nader bekeken te worden. Daartoe heeft de Vereniging tot Behoud van Oud, Groen en Leefbaar Voorschoten deze bomenroute samengesteld, die langs 44 markante bomen voert die op of vanaf de openbare weg te zien zijn. Dit is slechts een beperkt gedeelte van het grote assortiment bomen waar Voorschoten zo rijk aan is. In totaal staan er circa 10.000 bomen in de gemeente buiten bosverband. Dat zijn er bijna net zoveel als er wooneenheden zijn (12.000).

De bomenroute is uitgezet in en rond de dorpskern met als uiterste punten de Palestrinalaan en de Karel Doormanlaan. De totale route is 7,5 km en kan in twee gedeelten worden afgelegd. Een noordelijk deel van 4 km en een zuidelijk deel van 3,5 km. Om de bomen gemakkelijker te kunnen herkennen is van alle in deze bomenroute beschreven en genummerde bomen, ter plaatse in het trottoir een tegel aangebracht waarop de naam van de boom en het nummer zijn vermeld.

De route is opgezet als een wandelroute, maar kan ook per fiets worden afgelegd. Op enige plaatsen (in het Ambachtspad, het Adegeestpark, het Berkhoutpark en het De Loozepad) zal men de fiets aan de hand moeten nemen.

Deze bomenroute is mede tot stand gekomen dankzij een belangrijke bijdrage van de gemeente in vorm van het leveren en aanbrengen van de stoeptegels met naam van de boom en het nummer.

Een stukje historie

Voorschoten, 'Parel aan de Vliet', is ontstaan op een oude strandwal die ongeveer 5000 jaar geleden in een ondiepe zee is gevormd. In de middeleeuwen liep over deze strandwal een oude Hollandse Heerweg (nu de Veurseweg/Leidseweg). Op verschillende plaatsen langs de Heerweg lagen boerderijen, meestal op de rand van de strandwal en het ernaast liggende veengebied. Op een wat breder gedeelte van de strandwal ontstond het dorp Forescate. Deze naam wordt vermeld op een uit circa 930 daterende goederenlijst van de Sint Maartenskerk te Utrecht, waar de H. Laurentiuskerk van Voorschoten toe behoorde.

Sommige oude boerderijen werden later door rijke lieden uit de steden verbouwd tot buitenhuis, zoals Bijdorp en Adegeest. Ook werden er hele nieuwe buitenverblijven gebouwd. De meeste buitens kregen een mooie tuin waarin veel bomen geplant werden. Daarvan kunnen wij nu nog genieten. Doordat de buitens op de oude strandwal liggen vindt u daar bomen die het goed doen op de wat drogere grond, zoals bijvoorbeeld eiken, beuken, linden en kastanjes. In de nieuwbouwwijken van de laatste decennia, die in het veen en op de klei naast de strandwal zijn verzezen, zoals Vlietwijk en Noord Hofland, treft u de meer vochtminnende soorten aan, zoals els, es, populier, wilg en iep.

Het eigenlijke centrum van het dorp, de Voorstraat, heeft vandoord niet langs de Heerweg gelegen, maar enigszins ter zijde daarvan. Deze ligging is een gevolg van de functie die de Voorstraat reeds vroeg vervulde: de plaats waar de Voorschotense jaarmarkt werd gehouden. Deze jaarmarkt was in de twaalfde en dertiende eeuw, de tijd waarin steden hun economisch overwicht op het platteland nog niet hadden veroverd, van grote betekenis. De gehele middeleeuwen door blijven de Voorschoter- en Valkenburger marktdagen de dagen, waarop de betaling van landhuren en pachten werd vastgesteld. Vanaf het midden van de 16de eeuw werd de jaarmarkt paardenmarkt genoemd. Deze traditie wordt tot op heden voortgezet in de Voorschotense paardenmarkt op 28 juli.

De bomenroute begint en eindigt in de Voorstraat, sinds 1968 'Beschermd Dorpsgezicht', waartoe ook de linden, de dorpspomp en de gaslantaarns behoren. De eeuwenoude linden geven deze straat een rustiek karakter. In de routebeschrijving zult u er meer over lezen.

Vertrek- en aankomstpunt: het Ambachts- en Baljuw-huis, Voorstraat 12-14. Hier treft u de gietijzeren dorpspomp aan, die in 1875 een houten exemplaar verving. De linden van de Voorstraat worden aan het eind van de bomenroute beschreven. U gaat nu eerst naar links en bij Voorstraat 13 rechtsaf het Ambachtspad in.

Aan het eind op het pleintje staat een nog relatief jonge Hollandse Linde (*Tilia x europaea* 'Pallida') **1**. Het is een herdenkingsboom geplant ter gelegenheid van de vijftigste verjaardag van koningin Beatrix (1988). Hij wordt bij goede groei een forse boom, twintig tot dertig meter hoog met een brede piramidale kroon en schuin opgaande takken. De twijgen zijn roodbruin. Het is een wind-bestendige boom.

Aan het eind van het Ambachtspad linksaf de Kon. Marine-laan volgen die overgaat in de Oranjeboomstraat.

De hoge heg links, die beschutting geeft aan de tuin van de pastorie is aangeplant met de Leylandcypres (*Cupressocyparis x leylandii*) **2**.

Een solitaire boom van deze soort kan wel 30 meter hoog worden, maar vaker wordt hij, net als hier, toegepast als haagvormer. De zeer snelle groei van deze conifeer zorgt ervoor dat een geplante haag zich snel sluit.

Even verder op bij de kruising met de Raadhuislaan staan twee Italiaanse Populieren (*Populus nigra* 'Italica') **3**. Op de kopgevels van de hoogbouw langs de Raadhuislaan zijn overal Italiaanse populieren geplant. Door de karakteristieke smalle opgaande vorm geven zij deze typische vijftiger/zestiger jaren bouw een eigen gezicht. De kopgevel van deze flat is bijzonder omdat in de gevel de gevelsteen van de voormalige korenmolen 'Oranjeboom' is aangebracht. De tot tien centimeter grote bladeren van deze populieren nemen in de herfst een gou-

den tint aan en vallen daarna af, waarna de vele opgaande takken zich fraai aftekenen tegen de winterhemel. De boom wordt niet zo oud, dertig tot vijftig jaar.

U slaat rechtsaf de Raadhuislaan in.

Bij het Gezondheidscentrum op de hoek met de prof. van der Waalslaan staat een opvallende boom: de Valse Christusdoorn (*Gleditsia triacanthos*) **4**. De toevoeging "Valse" is geheel op zijn plaats. Geen enkele soort van het geslacht *Gleditsia* komt in de Midden-Oosten regio voor, laat staan in de streek van Palestina waar de kruisiging van Christus plaatsgevonden heeft. De doornenkroon die op het hoofd van Christus geplaatst werd is waarschijnlijk afkomstig geweest van een zeer doornige grove struik, de echte Christusdoorn (*Paliurus spina-christi*).

De enkel of dubbel geveerde bladeren van de valse Christusdoorn zijn bleekgroen in de lente en verkleuren in de herfst geel. De kleine groene bloemen zijn onopvallend maar worden gevolgd door opvallend glimmende leerachtige bruine peulen van soms meer dan dertig centimeter lengte. Zij bevatten een groengeel naar honing smakend sponsweefsel. De stam en hoofdtakken kunnen bezet zijn met driedelige scherpe doornen, maar dit is bijzonder variabel.

U steekt nu de Raadhuislaan over bij het zebrapad en volgt de bocht tot u in de prof. Einsteinlaan komt. Deze laan volgen tot de Lord Baden Powellweg.

Hier op de hoek staat een mooie volwassen Iep (*Ulmus hollandica* 'Vegeta'), **5** ook wel Olm genoemd. De Iep is een echte inheemse boom, die jarenlang gedomineerd heeft in het Nederlandse landschap en ook veel aangeplant werd als straatboom vanwege de sterke verankering en het goed bestand

Iep

Italiaanse populieren

zijn tegen zeewind. De lepenzieke heeft helaas zijn tol geëist, waardoor er zeer veel prachtige bomen verloren gegaan zijn. Gelukkig hebben kwekers en veredelaars niet stil gezeten en is er een nieuw sortiment met (zeer) resistente cultivars ontwikkeld. Er is weer hoop voor de lep in de toekomst.

U slaat linksaf de Lord Baden Powellweg in die overgaat in de Tolstraat. De overgang van de polder (veen) naar de strandwal (zand), tekent zich hier heel duidelijk af door een opvallend hoogteverschil. Vervolgens gaan we rechtsaf via de Noortheystraat en linksaf de Stadwijkstraat in.

Het middenplantsoen van de Noortheystraat is omzoomd met zuilvormende Zomereiken (*Quercus robur* 'Fastigiata')

6. Deze eiken zijn geplant met de bedoeling een zuilvormig element te vormen. Door bij aanplant gebruik te maken van deze opgaande soort kan er bij beperkte ruimte toch met eikenbomen gewerkt worden. Het geslacht eik omvat een groot aantal, onderling sterk uiteenlopende soorten, de bladeren variëren zeer sterk in afmeting en vorm. Alle eiken hebben taaie takken. In het najaar worden de bladeren van de meeste eiken bruin of geel en vallen af. Bij jonge eiken blijven de bladeren vaak tot lang in de winter aan de boom zitten.

Bolesdoorns

Vervolgen we de weg via de Stadwijkstraat dan komen we in een plantsoentje waar Bolesdoorns (*Acer platanoides* 'Globosum') 7 staan, een variëteit van de Noorse esdoorn. Het is een kleine boom met een enigszins ovale ronde kroon, die zelden hoger wordt dan 5,5 meter, maar wel een kroondoorsnede van negen meter kan bereiken. Deze soort verschilt van andere soorten omdat hij geen centrale hoofdstam vormt. De

takken groeien dwars door elkaar. Veel esdoorns hebben in het voorjaar een prachtige gele bloeiwijze en in de herfst mooie kleuren. Via de Parkstraat komen we op het Vernèdeplantsoen waar wellicht een nog mooier ensemble van bolesdoorns staat. De bolesdoorns benadrukken het bijna hofjesachtige karakter van de Stadwijkstraat en het Burgemeester Vernèdepark. Bebouwing en groen sluiten dankzij deze bomen heel goed op elkaar aan.

U verlaat het Vernèdeplantsoen en gaat nu de Leidseweg volgen richting Laurentiuskerk. Kruis de Badhuislaan, steek over bij de voetgangersoversteek en vervolg de route aan overkant (oneven kant) van de Leidseweg.

Walnoot

Tegenover de Laurentiuskerk in de tuin van huis nummer 115 staat een Walnoot (*Juglans regia*) 8. De walnoot is een in gedroogde vorm veel gegeten vrucht. Maar ook het hout is waardevol voor de meubelindustrie en fineer. Het kan prachtig gepolijst worden. De notenboom is, vooral vrijstaand bij een huis, een mooie boom. Hij bezit een korte stam die zich enige malen splitst in stamdikke takken. De stam is zilvergrijs bij jonge bomen, donkerder en gegroefd bij oudere. De ovale bladeren zijn zwaar generfd en staan op een stevige bladsteel. De groene vruchten barsten onregelmatig open om de grillig gevormde noten bloot te geven.

Via het Symfoniepad naast huisnummer 121, komt U in de Palestrinalaan.

Hier staat in de tuin van huisnummer 28 een Watercypres (*Metasequoia glyptostroboides*) 9. De watercypres werd in 1941 ontdekt in China. Hij groeit op bijna iedere grond, verdraagt luchtverontreiniging en wind en heeft nauwelijks last van ziekten. Het is een bladverliezende conifeer, dus verliest hij in de herfst zijn naalden. Als u goed kijkt ziet u dat de boom

aan bijna alle uiteinden is ingekort. In deze betrekkelijk kleine voortuin is gebeurd wat in veel tuintjes gedaan wordt: er wordt een boom geplant waarvan men zich op voorhand niet realiseert hoe groot hij uiteindelijk wordt. Vervolgens wordt na een aantal jaren van groei de boom flink terug gesnoeid om nog wat licht in huis te hebben. De oorspronkelijke vorm van de boom, de habitus, gaat bij dit snoeien vaak verloren. Dus: bezint eer ge begint

I Verderop tegenover de huisnummers 40-58.

Daar staan links in de groenstroken statige Amberbomen (*Liquidambar styraciflua*) **10** die het voorname karakter van de Palestrinalaan benadrukken. Eén keer per jaar laat de amberboom zich van zijn beste kant zien. In de herfst ondergaat hij een metamorfose en verandert het groene gebladerte in

vlammend rood. Na de bladval loopt de boom in het voorjaar weer keurig met groene bladeren uit zoals iedereen dat van een statige boom verwacht. De bladeren lijken op die van een esdoorn. De stam en de takken vormen kurklijsten. De boom houdt van veel vocht en komt dan ook voor langs rivieroeveren en in natte weilanden. In de lente verschijnen drie centimeter grote, bolvormige trossen van onopvallende groenachtige bloemen, in de herfst gevolgd door stekelige bruine zaadtrossen.

Amberboom

I U gaat nu verder naar de kruising van de Palestrinalaan met de Chopinlaan.

Als U de Chopinlaan in kijkt ziet U dat hier gekozen is voor de Valse Christusdoorn (*Gleditsia triacanthos*) als laanboom. We kwamen deze boom als solitair al eerder op deze wandeling tegen, namelijk bij nummer 4. Vanaf deze plek is goed te zien welk een prachtig straatbeeld verkregen wordt door toepassing van deze bomen. Let ook op de grote peulen die vanaf de nazomer aan de bomen hangen.

I Vervolg de Palestrinalaan en sla linksaf het Sweelinckhof op.

Op het Sweelinckhof staan in het middenplantsoen twee fraaie Tulpenbomen (*Liriodendron tulipifera*) **11**. Ten onrechte wordt ook de meer bekende magnolia wel tulpenboom genoemd. Zoals de naam al aangeeft zijn de bloemen tulpvormig maar met meer zachte tinten dan die van de Magnolia. De zadelvormige bladeren zijn uniek onder de bladverliezende bomen. Ze worden vijftien centimeter lang en breed. Als de bladeren in de herfst geel kleuren is de boom extra fraai.

I Bij het verlaten van het Sweelinckhof komen we op het Gounodplantsoen en slaan hier linksaf.

Hier is de singel aan weerszijden fraai beplant met Krimlinden (*Tilia x europaea 'Euchlora'*) **12**. Het is na de Hollandse linde, die we aan het begin van de wandeling tegenkwamen, de tweede linde waar aandacht voor gevraagd wordt. Ditmaal voor de boom als laanboom. Is de boom volwassen dan bereikt hij een hoogte van 20 meter. Kenmerk van deze lindesort zijn de afhangende takken. Vooral als de boom geen bladeren draagt is dit goed waar te nemen. Nadeel van deze afhangende takken is dat de Krimlinde tot een behoorlijke hoogte opgesnoeid (opgekroond) dient te worden om geen overlast voor het verkeer te veroorzaken.

I Vanaf het Gounodplantsoen steken we de van Beethovenlaan over en gaan linksaf naar het Adegeestpark, bij het bankje gaan we rechtsaf het voetpad op.

Aan uw linkerhand komen we dan bij twee geweldige variëteiten van de Grauwe Abeel (*Populus x canescens 'De Moffart'*) **13**. Met name de stam en bast zijn een lust voor het oog. Als geheel vormen deze twee knapen een imposante verschijning. Nemen we hier tussen de twee abelen het pad naar links dan treffen we bij de zonnwijzer een Hopbeuk (*Ostrya carpinifolia*) **14** aan.

Krimlinden

Hopbeuk

Deze boom is het waard opgenomen te worden in de wandeling. Het is een fraai exemplaar dat relatief weinig wordt aangeplant. Jammer, want het is een makkelijke groeier die met weinig genoegen neemt. Bovendien is de hopbeuk van oorsprong ooit een inlandse boom geweest. Hij komt nu overigens niet meer in het wild voor. De boom valt onder de familie van de berkachtigen waartoe ook de els, berk en haagbeuk behoren. Met de gewone beuk is geen enkele verwantschap. De hopbeuk dankt zijn naam en sierwaarde vooral aan de op hopbellen lijkende zaden die in juli aan de boom verschijnen. (Het is de moeite waard om even langs de zonnewijzer te lopen en kennis te nemen van de tekst op het bord)

Waar het pad zich verder splitst staat een Hongaarse of, minder gangbaar, Italiaanse eik (Quercus frainetto) **15**, een boom die het bekijken waard is. Dit vrijstaande volwassen exemplaar heeft een mooie opgaande kroon die bovendien prachtig symmetrisch is, een kenmerkende eigenschap van deze eiksoort. Daarnaast vallen ook de grote donkergroene diep gelobde bladeren op, die tien tot twintig centimeter lang zijn. In de herfst zijn ze prachtig bruin van kleur. De vruchten zijn kort gesteeld, bijna zittend. De soort vindt zijn oorsprong in zuidoost Europa, met name de Balkan, Roemenië en, de naam verradt het al, Hongarije en Italië.

Even verder staat midden op het gazon, omringd door stenen palen, weer een Krimlinde (Tilia x europaea

Hongaarse eik

'Euchlora') (zie 12) maar nu als solitaire boom, geplant als herinnering aan 25 jaar bevrijding. Tussen twee van de palen kunt u een tekst lezen die daarnaar verwijst. Dit is de tweede lindeboom die we als herdenkingsboom tegenkomen. Het is niet zonder reden dat hiervoor vaak lindes gebruikt worden. Traditie is waarschijnlijk de belangrijkste reden om hiervoor lindebomen te gebruiken. De eerste herdenkingsbomen zijn geplant ter herinnering aan de troonsbestijging van koningin Wilhelmina in 1889. Deze bomen zijn nu 125 jaar oud. Dat is dan ook een tweede reden om lindes te gebruiken. De bomen kunnen namelijk zeer oud worden. De bekendste (in de volksmond 1000 jarige) en oudste linde van Nederland staat in het Brabantse Sambek en is naar schatting 400 jaar oud.

U gaat nu naar de rotonde Beethovenlaan/Bachlaan en slaat rechtsaf de Prins Bernhardlaan in. Deze volgen.

Aan uw rechterhand staat een rij van twee Magnolia kobus **16**. Deze soort groeit uit tot een echte middelgrote boom, zoals hier mooi te zien is. U als boomliefhebber geniet van deze bomen, die je in deze grootte als rij niet vaak tegenkomt. De vleugel van het nieuwe verzorgingshuis staat echter wel erg dicht op de kruin van deze bomen en we moeten maar hopen dat ze hun plekje kunnen behouden. De naam Magnolia kwamen we overigens al eerder tegen op het Sweelinckhof in combinatie met de Tulpenboom. Deze Nederlandse naam zorgt nogal eens voor verwarring omdat men de Magnolia gemakshalve als tulpenboom aanduidt. Gelet op de sprekend gelijke bloem van de Magnolia is dit te begrijpen, maar niet juist. De Nederlandse naam van de Magnolia is Beverboom, maar ValseTulpenboom wordt ook goed gerekend.

U gaat nu linksaf de Elstlaan in. Oorspronkelijk kreeg dit vriendelijke weggetje in 1922 van het gemeentebestuur de naam Elsland toebedeeld, dus zonder t. De Vereniging tot Behoud van Oud, Groen en Leefbaar Voorschoten was het hier niet mee eens en kreeg het gedaan dat deze naam in 1950 veranderd werd in Elstlaan, een naam met verwijzing naar boerderij 'Den Elst' die ooit in deze buurt gestaan heeft.

Bij het bruggetje naar het Burgemeester Berkhoutpark kunt u uit twee routes kiezen. Route A die via het Berkhoutpark loopt of Route B die de Elstlaan volgt tot de Leidseweg. Beide routes komen weer samen bij het Gemeentehuis.

Beschrijving Route A Berkhoutpark:

Ga over het bruggetje het Berkhoutpark in en volg het pad links aanhoudend.

Het Burgemeester Berkhoutpark werd aangelegd als een werkverschaffingsproject in de crisisjaren voor de Tweede Wereldoorlog. Het werd op 3 april 1937 geopend. De oudste bomen zijn uit die tijd. Het park heeft een grote verscheidenheid aan boomsoorten en heeft de status van Rijksmonument. Om die rijkdom aan soorten voor de toekomst te waarborgen heeft er sinds kort groot onderhoud plaatsgevonden. Een onderdeel hiervan is door middel van verjonging het huidige bomenassortiment voor de toekomst te behouden.

Het pad volgend staat rechts een Moseik (*Quercus cerris*) **17**. De napjes die de eikels omhullen zijn bijzonder en lijken op een krans van mos, vandaar de naam. Iets achter de moseik staat nog een groepje van jonge Katsurabomen (*Cercidiphyllum japonicum*) **18**. Dit is een boom van grote schoonheid. In het voorjaar zijn de ronde blaadjes lichtrood en worden vervolgens zeegroen met een blauwgrijze onderkant. Het mooist is de boom in de herfst als de bladeren plotseling helder geel worden, gespikkeld met alle tinten rood, oranje, roze en purper.

I U volgt het pad naar links.

Bij het bruggetje staat een Honingboom (*Styphnolobium japonicum*, syn. *Sophora japonica*) **19**, ook wel Japanse pagodeboom genoemd. Deze boom wordt al meer dan

duizend jaar aangeplant rond oosterse tempels, maar kan ook in vervuilde stadslucht gedijen. Hij heeft crèmekleurige bloemen maar er vindt geen vruchtzetting plaats omdat hij zeer laat bloeit, in juli of augustus. De periode voor vruchtzetting tot de winter is dan te kort. De bloei in juli is heel opvallend, daar andere bomen dan allang zijn uitgebloeid.

Honingboom

Het bruggetje over. U volgt het pad dat achter het gemeentehuis langs voert.

Vlak bij de gevel staat een Vleugelnoot (*Pterocarya fraxinifolia*) **20**. Bij de nieuwbouw, eind jaren '80, van het gemeentehuis is er bewust ruimte gelaten voor deze grote boom. Hij zorgt voor een zachte overgang van het park naar de bebouwing. Vleugelnoten zijn Aziatische bomen die in de zomer gevleugelde zaden dragen in vijftien tot vijftig centimeter lange koordvormige trossen. Het zijn snelle groeiers die verwant zijn aan de walnoot. Ze hebben wijd uitstaande takken met grote bladeren.

Vleugelnoot

De takken spreiden zich even ver uit als de boom hoog is. Samen met het geslacht *Juglans* (o.a. walnoot, zwarte noot) en *Carya* (*Hicory*-, *Pecannoot*) is de *Pterocarya* ondergebracht in de Notenfamilie (*Juglandaceae*). Even verder, ter weerszijden van de achteringang van het gemeentehuis staan cypressen. Hier is goed het verschil te zien tussen de Watercypres (*Metasequoia glyptostroboides*) die we al eerder op de Palestrinalaan (zie 9) tegen kwamen en de Moerascypres (*Taxodium distichum*).

Links staat een groep Moerascypressen en rechts van het padje naar de achteringang een solitaire watercypres. De Moerascypres lijkt sterk op de Watercypres waardoor ze lastig uit elkaar zijn te houden. De verschillen komen het mooist tot uitdrukking als de bomen zoals hier naast elkaar staan. De Moerascypres **21** is een indrukwekkende bladverliezende conifeer, die inheems is in het zuiden van de Verenigde Staten. De bast is ondiep gegroefd. In de herfst vallen de naalden af. In moeras geplant maakt de boom unieke worteluitgroei's, het zijn ademwortels. Ze worden ook wel knieën genoemd. Het pad volgend komt u langs grote zware bomen: Zilveresdoorns (*Acer sacharinum*) **22**. De zilveresdoorn groeit heel snel en is daardoor nogal windgevoelig. De bladeren zijn aan de bovenzijde helder groen en van onderen zilverachtig. Ze hangen aan

roodachtige stelen en komen bij de minste wind ritselend in beweging. De einden van de takken hangen sierlijk naar beneden.

U volgt nu het pad naar links tot bij het oorlogsmonument. Hier sluit Route B weer aan.

Beschrijving Route B:

U volgt de Elstlaan tot aan de Leidseweg

Op de Leidseweg aangekomen lopen we een klein stukje, ongeveer 20 meter, naar links. Rechts in de voortuin van de woning met huisnummer 53 zien we een fraaie *Taxus baccata* ²³ staan. Deze boom draagt als Nederlandse naam Venijnboom, maar de naam *Taxus* is natuurlijk veel bekender. Het geslacht *Taxus* behoort tot de groep van de coniferen. De struik groeit erg langzaam en kan zeer oud worden. Vooral in Engeland, waar de boom veel aangeplant werd bij kerken staan exemplaren van wel meer dan 500 jaar oud. De *Taxus* is een giftige boom, waarbij juist dat gif (merknaam Taxol) gewonnen wordt om er vormen van kanker mee te bestrijden.

Aan de overkant van de Leidseweg in de Laan van Langenhorst staan twee machtige Zilveresdoorns (*Acer sacharinum*); voor een beschrijving zie 22. Zij hebben ooit behoort tot de tuin van de voormalige buitenplaats Langenhorst. Vervolgens we de Leidseweg naar het dorpscentrum, dan komen we op de rotonde een grote Hollandse Linde (*Tilia x europaea*) tegen (voor een beschrijving zie 1). Deze linde stond ooit bij het voormalige kantoorpand waar ook Albert Heijn in was gevestigd. Bij de nieuwbouw van het complex in 2010 is deze boom verplant en midden op de rotonde geplaatst.

Aan de overkant van de rotonde op het kerkplein van de Kruispuntkerk valt uw oog op een grote Witte Paardenkastanje (*Aesculus*

Paardenkastanje

hippocastanum) ²⁴. Deze boom stond ooit op het plein van de voormalige Gevers Deynootschool in de Schoolstraat en is bij de bouw van de HEMA verzet naar zijn huidige locatie. Een forse boom met een ronde of afgeronde piramidale kruin, die bloeit met witte staande bloemen. De bladeren zijn vijftalig en zitten aan een lange steel die op een tak, na het afvallen, een merk achterlaat. De kastanjeboom kent iedereen eigenlijk wel, want wie heeft er in zijn kindertijd nu geen kastanjes gezocht. Mooie grote glimmende zaden zijn het, waar thuis of op school mee geknutseld werd, of die de basis vormden voor een herfsttafel in combinatie met eikels, paddenstoelen en natuurlijk de fraaiste bladeren van bomen in vlammeende kleuren.

Het meest bijzonder van deze twee laatst beschreven bomen is dat ze in dit forse formaat zijn verplant. Beiden worden middels een geautomatiseerd watergeefstelsel in de zomermaanden voorzien van voldoende water. Het zorgt ervoor dat ze in prima conditie zijn. Ook bij het verplanten van forse bomen gaan de ontwikkelingen in de techniek steeds verder, waardoor dit mogelijk is geworden. Het zijn wel prijzige projecten, maar voor het behoud van grote en waardevolle bomen heeft men dit er graag voor over.

Zilveresdoorn

U vervolgt de weg en loopt langs de kleine vijver bij het Gemeentehuis.

Naast het gemeentehuis ziet u een groep van drie Acacia's (*Robinia pseudoacacia* 'Bessoniana') **25**. De naam van de boom verwijst naar Jean Robin, lijfarts van koning Hendrik IV van Frankrijk. Hij zou de boom, die van oorsprong uit Noord-Amerika komt in Europa geïntroduceerd hebben. Van de veel gekweekte variëteit 'Bessoniana' is de kroon compacter en grilliger van structuur dan die van de andere soorten. Mede om die reden een fraaie boom om in een straat te gebruiken. Maar ook hier op deze plek staan ze mooi. Acacia's zijn goed bestand tegen arme droge grond. Zij hebben 10 tot 35 centimeter grote, varenachtige bladen, samengesteld uit deelblaadjes van drie tot vijf centimeter. Ze geven een heel lichte schaduw. De bladeren verschijnen erg laat in het voorjaar en blijven tot ver in de herfst aan de boom. In het begin van de zomer, kort nadat de bladeren volledig zijn ontplooid, dragen de acacia's witte hangende bloemtrossen. De stammen hebben een diep gegroefde schors en knoesten.

Op de hoek, daar waar het fietspad het burgemeester Berkhoutpark in loopt staat de herdenkingslinde die geplant is vanwege de troonwisseling, nog maar kort geleden. Reden om deze nog jonge boom in dit boekje te beschrijven is het feit dat we hier te maken hebben met een echte Koningslinde (*Tilia x europaea* 'Koningslinde') **26**. Het is de derde soort herdenkingslinde die we tegenkomen, maar voor deze gelegenheid is het mooi dat men hier voor de variëteit 'Koningslinde' heeft gekozen. Met recht een Koningsboom.

Bij het oorlogsmonument bent u weer aangekomen op het einde van Route A en B en vervolgt u de weg door de bocht naar de Prinses Margrietlaan.

Vorbij het monument passeert u nog een aantal Amerikaanse eiken (*Quercus rubra*) **27**. Krachtige groeiers met grote bladeren, die in de herfst prachtig rood verkleuren en daarom veel in bloemstukken worden gebruikt. Deze eik is een voortreffelijke schaduwboom, die ook vervuilde stadslucht kan verdragen.

Rechtsaf de Prinses Margrietlaan in.

Opvallend in deze laan is de prachtige rij Moeraseiken (*Quercus palustris*) **28**. Zij vormen aan de ene kant de grens van het park en daarnaast verbinden zij het park met de

Nassauwijk. Opvallend is dat de ontwikkeling van de bomen steeds slechter wordt naarmate u de Margrietlaan verder in loopt. Hier wordt de invloed van de bebouwing en de verharding op bomen merkbaar. Moeraseiken zijn snelle groeiers met typische stammen. De bovenste takken strekken zich gewoonlijk opwaarts uit, de middelste horizontaal, terwijl de laagste enigszins naar beneden hangen. De diep-gelobde bladeren kleuren mooi in de herfst. De eikel is vrijwel kogelrond. De moeraseik vind zijn oorsprong in de berglandwouden van Noord-Amerika.

U gaat rechtdoor en bij de Prins Bernhardlaan even een stukje naar rechts.

Hier staat tegenover nummer 74 een gewone Plataan (*Platanus x hispanica*, syn. *Pl. x acerifolia*) **29**.

De plataan behoort tot de gemakkelijkst kweekbare van alle schaduwbomen en is één van de beste bomen voor stadsbeplanting. Hij verdraagt luchtvervuiling en sterke snoei. Vandaar dat we hem veel tegenkomen in steden. Vanwege hun enorme kroon zien we de plataan dan vaak gekandelaberd (= geknot). De bladeren lijken op die van de esdoorn, de vruchten zijn bolvormig en blijven voor het grootste deel van het jaar aan de boom hangen. De bast schilfert af, waarbij de groengele binnenbast tevoorschijn komt, die de boom juist in de winter zo'n kenmerkend aanzien geeft. Het kunnen forse bomen worden, wat hier al goed zichtbaar is.

Nu gaat u weer terug, rechts de Prinses Marijkelaan in en bij de brug linksaf de Koningin Emmalaan in.

De lindebomen (*Tilia x europaea* 'Euchlora') in het talud langs de singel zijn nog erg jong, maar zullen over een paar jaar al wel voor een mooi beeld zorgen. De linde is namelijk een

stevige groeier. Dat is ook de Gele treurwilg (*Salix sepucralis* 'Chrysocoma') **30** die op de kop van de dwarssingel staat. Als relatief klein boompje aan het eind van de jaren negentig geplant laat hij nu al zien wat hij waard is. Dit is echter nog maar het begin. De boom zal nog zeker verdriedubbelen in omvang. Hier kan en mag hij zijn gang gaan. Alle ruimte om mooi te worden.

Even verderop staat een Berk (*Betula pendula*). **31** Natuurlijk mag ook die niet in de wandeling ontbreken. Iedereen kent deze boom wel met zijn mooie witte bast. Hoewel er ook soorten zijn met andere bastkleur, tot wel bijna zwart aan toe. Het is een prettige boom om toe te passen; een makkelijke groeier ook die vanwege zijn fijne textuur vriendelijk overkomt. Zeker als in het voorjaar de frisgroene blaadjes weer aan de takken verschijnen. In Scandinavische landen, met hun winterse lange donkere nachten heeft men de Berk geëerd met de bijnaam 'Boom van het licht'. Een boom die de nieuwe lente aankondigt.

Aan het einde van de Koningin Emmalaan weer linksaf, de J.W. Frisolaan volgen. Steek de Prins Bernhardlaan over en ga via de Koningin Wilhelminalaan naar het Oranjeplein.

Hemelboom en Linde

Hier staat op de eerste hoek rechts een mooie Hemelboom (*Ailanthus altissima*) **32** en op de tweede hoek rechts een grote Zomerlinde (*Tilia platyphyllos*) **33**. De Paardenkastanje (*Aesculus hippocastanum*) midden op het gazon, staat hier nog niet lang. Hij moest wijken voor de nieuwbouw van de Hema. Ooit sierde de boom, samen met een tweede exemplaar (zie no.24) het schoolplein van de Gevers Deynootschool.

Het Oranjeplein wordt door deze bomen gedomineerd. Zij geven het plein een voornaam karakter. Omdat ze zo verschillend zijn kijken we hier even naar de vorm van de twee bomen (neem wat afstand). De Linde heeft een bijna kogelronde vorm met een heel fijnmazige dichte vertakking, als via een patroon geweven. De Hemelboom daarentegen heeft een hele losse kroon met brede grove takken, die zonder enige ordening alle kanten op staan. De Hemelboom is een Noord-Chinese soort die snel groeit. Hij gedijt in bijna alle grondsoorten en klimaten, is bestand tegen ziekten en plagen en verdraagt roet en vuil beter dan menig andere boom. In ons land heeft de Hemelboom het zo goed naar zijn zin, dat hij te pas en te oppas op allerlei plaatsen spontaan opduikt en zich, als ware het een inheemse soort, vestigt. De boom is om die reden dan ook opgenomen in de lijst van exoten van de Nederlandse flora en fauna. De bladeren zijn roodachtig als zij aan het eind van de lente uitkomen maar veranderen spoedig in groen. De boom geeft aantrekkelijke trossen van gele tot oranje zaden die worden voorafgegaan door onopvallende trossen van tere gele bloemen.

Lindebomen zijn zeer geliefd als schaduwbomen. Bij veel boerderijen werden ze als leiboom voor het huis geplant om in de zomer bescherming tegen de zon te geven. Ook zijn ze geschikt voor een groot gazon of park. In het midden van de zomer dragen de Lindes fijne, uitzonderlijk geurende bloemen, gevolgd door oneetbare vruchten ter grootte van een erwt, die tot midden in de winter aan de boom kunnen blijven zitten. De bloemen worden graag bezocht door bijen. De hartvormige bladeren blijven groen tot aan de herfst en kleuren dan botergeel.

Tweede weg rechts, het Oranjeplein volgen tot de Wijngaardenlaan.

Bij de Wijngaardenlaan gaat het noordelijk deel van deze bomenroute over in het zuidelijk deel. Als u alleen het noordelijk deel wilt volgen, gaat u linksaf richting centrum. Als u ook de zuidelijke route wilt afleggen, dan gaat u rechtsaf de Wijngaardenlaan verder door.

In de tuin van de bibliotheek staat een Witte Els (*Alnus incana*) **34**. Elzen groeien goed op vochtige plaatsen, maar deze els is ook tevreden met een veel drogere plek. De bladeren komen vroeg in het voorjaar en vallen pas laat in het najaar af. In de lente verschijnen ook geelgroene mannelijke

Ginkgo

en vrouwelijke bloemen, als katjes, aan dezelfde boom. In de zomer worden de drie centimeter lange vrouwelijke katjes bruine kegelachtige vruchten, die bijna een jaar aan de boom blijven: de zogenaamde elzenproppen.

Verderop, in de tuin van Wijngaardenlaan 60, ziet u een forse Japanse Notenboom (Ginkgo biloba) ³⁵ ook wel Waaierboom genoemd naar de vorm van de bladeren. Eigenlijk zijn het helemaal geen bladeren maar een bundeling van naalden die door een soort bladmoes met elkaar vergroeid zijn geworden. De boom behoort tot de naaktzadigen en is daardoor nauw verwant aan de coniferen. Het is één van de bomen die circa 180 miljoen jaar geleden de catastrofale vernietiging van een groot deel van de toenmalige wereldvegetatie heeft overleefd. Het is de oudst gekweekte boom ter wereld. Sinds 1727 komt hij in Europa voor.

Treurwilg

Sla linksaf, de Oranjekade op.

Beeldbepalend op de Oranjekade zijn de Treurwilgen (*Salix sepucralis* 'Chrysocoma'). Aan de rechterzijde van de weg (tegenover nummer 47) staat een bijzonder monumentaal exemplaar ³⁶. Deze boom wordt regelmatig geknot om het gewicht van de takken te halen die anders

zouden breken. We kwamen de boom zojuist op de Koningin Emmalaan ook al tegen. Een Treurwilg heeft een grote kroon, met sterk hangende twijgen, waarvan de knoppen al vroeg in het voorjaar mooi met jonge gele blaadjes uitlopen. Al snel gaat de kleur geel over in groene, aan de onderzijde blauwgrijze, bladeren. De gele, drie centimeter lange katjes verschijnen tegelijk met de bladeren.

Even verder vindt u rechts bij de brug bij de kruising met de Papelaan nog een bijzondere Els (*Alnus x spaethii*) ³⁷. Het is een zeer waardevolle, door kruising van soorten verkregen boom met lange smalle bladeren. Prima geschikt voor openbaar groen in verstedelijk gebied omdat hij goed bestand is tegen verontreinigde lucht en droogte. Daarbij is het een snelle groeier, die zich stevig in de grond verankert.

I De Papelaan steekt u over, de Maduroweg in.

Ter rechterzijde van deze weg staan twee prachtige Pluimiepen (*Ulmus glabra* 'Exoniensis') ³⁸. Iepen zijn karakteristiek in het Hollandse en Zeeuwse landschap waar ze veelvuldig voorkomen vanwege hun windbestendigheid. De ovale, getande en duidelijk geaderde bladen zijn donkergroen en worden goudgeel in de herfst. U herkent de lep aan de scheve bladvoet. Deze twee lepen zijn de restanten van een mooie laanbeplanting die helaas ten offer is gevallen aan de gevreesde lepenziekte, verspreid door de lepenspintkever. Gelukkig houden deze twee exemplaren moedig stand. We gunnen ze nog veel gezonde jaren, maar als de schimmel toeslaat kan het ook zo afgelopen zijn. De gesneuvelde lepen aan de Maduroweg zijn vervangen door Platanen. We hebben de Plataan al besproken aan de Prins Bernhardlaan (no. 29).

Aan het einde van de Maduroweg linksaf de Rouboslaan in. Die blijven volgen tot aan Huize Forescate.

Hier staat in voortuin van Huize Forescate een Honingboom (*Styphnolobium japonicum*, syn. *Sophora japonica*), die we al eerder tegenkwamen in het burgemeester Berkhoutpark (voor een beschrijving zie 19).

Boomhazelaars

Aan het eind van de Rouboslaan slaat u rechtsaf de Baron Schimmelpenninck van de Oyenlaan in en na de kerk rechtsaf de Mulderlaan in, daarna links de Van Helsdingenlaan in.

Deze laan is aan de rechterzijde beplant met Boomhazelaars (*Corylus colurna*) **39**.

De boomhazelaars hier langs de laan zijn qua vorm bijna allemaal verschillend. De één heeft een doorgaande stam, de ander een dubbele stam. De één heeft een kogelronde kroon, en de ander een heel losse kroon. De diversiteit in verschijning is bij deze bomensoort erg groot. De Boomhazelaar, die afkomstig is uit Zuidoost-Europa, is een boom die in twintig jaar tien meter hoog wordt met een kroonspreiding van 7,5 meter. De stam is bedekt met een bleke afschilferende bast. De bladeren, zes tot vijftien centimeter lang, zijn breed eivormig met puntige einden. De noten, één centimeter in doorsnee, groeien in dichte trossen van drie of meer en hebben bolsters die omgeven zijn door vele puntige lobben. Het best gedijt hij in de hete zomer en koele winter van midden-Europa.

De Van Helsdingenlaan volgend slaan we linksaf het De Loozepad in (tegenover de van Lierdreef).

Op de middenberm van de Schimmelpenninck van der Oyenlaan staan twee grote Zilveresdoorns die reeds beschreven zijn bij 22.

Het De Loozepad volgend komen we bij het van Dulmplein en gaan hier rechtsaf en steken de Karel Doormanlaan over.

Slangenden

In het perkje met daarvoor een rijtje Lindebomen, staat een bijzonder fraaie Slangenden, of Apenden (*Araucaria araucana*) **40**, een boom met een prehistorisch voorkomen. Aan de kaarsrechte stam zitten ringen van horizontaal vooruitstaande zware zijtakken, gerangschikt met een bijna wiskundige nauw-

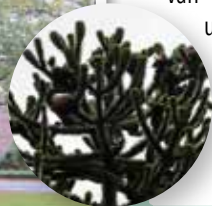
keurigheid. Het bladrenstelsel bestaat uit donkergroene, taaie, leerachtige schubben met een scherpe punt, die wel vijftien jaar of langer functioneren totdat ze vele jaren later afvallen. Vanwege die gemeenschappe- lijke scherpe bladeren wordt de boom ook wel Apenverdriet genoemd. De zaadkegels hebben wel drie jaar nodig om te rijpen. Volgroeid zijn ze zo groot als een mensenhoofd. De nootzaden hebben een peervorm en bevatten voedzame olie en eiwitten.

De Lindebomen (*Tilia cordata*) **41** zijn van een algemene Europese soort, die zelfs tot in Finland inheems is en ook op de vlakten van centraal Rusland. De bladeren zijn slechts drie tot zes centimeter groot, glimmend donkergroen van boven en bleek grijsgroen van onderen. Met een hoogte van 25 meter en een minder brede kroon is dit een prachtige boom voor laanbeplanting. De groene ivoorkeurige bloemen verschijnen laat in juli.

U gaat nu naar de kruising met de Veurseweg en slaat linksaf, richting centrum.

Aan de linkerzijde bij huisnummer 94 staat een Tamme kastanje (*Castanea sativa*) **42**. Het is een nog jonge boom die hier aan het begin van het millenium is geplant, ter vervanging van de grote witte paardenkastanje die op deze plek jarenlang het beeld heeft bepaald. Veel Voorschotenaren kunnen zich deze boom nog herinneren. Het enige dat de twee bomen gemeenschappelijk hebben is de naam Kastanje. Verder lijken ze in niets op elkaar voor wat de indeling in de naamgeving betreft. Ze behoren zelfs niet tot dezelfde familie. Daar waar de Paardenkastanje in een eigen familie een plek heeft gekregen, is de Tamme kastanje ondergebracht bij de familie van de beuken. In ieder geval zijn de vruchten van de Tamme kastanje goed te eten. Ze kunnen gekookt worden, waarna er puree van gemaakt wordt. Maar vaak worden de kastanjes gepoft of geroosterd en in de wintermaanden in steden als snack verkocht aan voorbijgangers.

Tamme kastanje

Even verder langs de Veurseweg – bij huisnummer 68 en 42 – staan grote rode Beuken (*Fagus sylvatica* 'Purpurea') **43**. Bij de twee beuken bij huisnummer 42 is goed te zien hoe de bomen gevormd worden onder invloed van het klimaat. Door de in Nederland overheersende zuidwestenwind zijn de kruinen van de bomen aan één zijde afgeplat. Dit effect wordt goed zichtbaar daar waar de bomen boven de bebouwing uitkomen. Onder gunstige omstandigheden kan hij uitgroeien tot een reus van tussen de dertig en veertig meter. Van de rode of bruine beuk, die alleen in de kleur van de bladeren van de andere beuken verschilt, is het niet zeker of deze ongewone kleur door toedoen van de mens is ontstaan. In ieder geval is deze variëteit wel door de mens in stand gehouden, want van nature neigt hij tot terugkeer naar het gangbare: de bladeren, vooral aan de onderste takken nemen vaak alweer een groene tint aan. Ook uit het zaad van een bruine beuk komen vaak vele groene beukjes tevoorschijn. Bij huisnummer 48 staat weer Slangenden [*Araucaria araucana*] in de voortuin (zie 40 voor beschrijving). Als U het treft kunt U de enorme zaadkegels aan de boom zien hangen.

Nadat u de Papelaan gekruist bent steek u de Veurseweg over en vervolgt de route richting dorpscentrum.

U loopt nu langs het hek van huize Bijdorp, thans een klooster van de Congregatie van H. Catharina van Siena, maar ooit een buitenplaats die in 1697 in bezit kwam van Johan de Bije en Anna van Oortshoorn. Even verderop vindt u op het monumentale toegangshek de wapens en initialen van dit echtpaar.

Bij de verkeerslichten gaat u schuin rechts de Voorstraat in. De Voorstraat, de trots van Voorschoten met zijn gevels en gaslantaarns, maar vooral de Hollandse Linden (*Tilia x europaea*, syn. *Tilia vulgaris*) **44**.

In 1968 is de Voorstraat aangewezen tot Beschermd Dorpsgezicht. In de Voorstraat is duidelijk te merken wat een tweezijdige beplanting met bomen voor het straatbeeld doet. Het geeft de straat structuur, herkenbaarheid en een aangename atmosfeer. Op een hete zomerdag is het heerlijk om onder het gebladerte te verpozen en in de winter zorgen de karakteristieke takken – al dan niet met een laagje rijp erop – voor een magnifiek schouwspel. De oudste bomen zijn ruim 200 jaar, de later geplante bomen variëren in leeftijd van twintig tot veertig jaar. Ze zijn waarschijnlijk eerst als leibomen behandeld maar vele oude Voorschotenaren kennen ze niet anders dan geknot. Dit knotten gebeurt eens in de drie jaar. Enerzijds om overlast voor de bewoners te beperken, anderzijds omdat anders de takken te zwaar worden en afbreken met grote beschadiging van de stam. Verschillende linden zijn al gerestaureerd en voorzien van hechtankers. Rondom de bomen zijn roosters aangebracht om luchttoetreding tot de wortels te bevorderen. Tijdens de bloei geuren ze heerlijk.

Aan uw linkerhand ligt het Ambachts- en Baljuwhuis, het begin en eindpunt van deze bomenroute.

Bomenstichting

De Bomenstichting is een landelijke stichting, opgericht in 1970. In januari 2012 is een overgang gemaakt naar een vrijwilligersorganisatie. Doel van de Bomenstichting is het bevorderen van de zorg en aandacht voor bomen in de stad en op het platteland.

De Bomenstichting heeft in de jaren '90 het Landelijk Register van Monumentale Bomen opgezet en jarenlang bijgehouden. Daarin zijn bijna 15.000 bomen, lanen en parken verzameld. Momenteel worden de in dit register opgenomen objecten ingevoerd in de Nationale Databank Flora en Fauna. Het register zal dan via een website toegankelijk zijn.

Bij de Bomenstichting kan men terecht met vragen over dreigende (onnodige) kap, ziekte van bomen, onderhoud van monumentale bomen, geschillen over bomen, enz.

Adres Bomenstichting:

Uiterwaardenstraat 308
1079 DB Amsterdam
tel./fax: 020-3306008
e-mail: documinfo@bomenstichting.nl
<http://www.bomenstichting.nl>

Vereniging tot Behoud van Oud, Groen en Leefbaar Voorschoten

De Vereniging tot Behoud van Oud, Groen en Leefbaar Voorschoten is opgericht in 2003 en is een voortzetting van de stichting met dezelfde naam die haar start had in 1971.

Het doel van de vereniging is ervoor te zorgen dat historische waarden van Voorschoten behouden blijven, ons dorp zijn groene karakter houdt en dat het er aangenaam leven is. Daarbij gaat het niet alleen om het behoud van karakteristieke panden, buitenplaatsen, beplantingen, enz. maar ook om te komen tot een goede planologische invulling van Voorschoten en van een goed leefmilieu in ons mooie dorp.

De vereniging streeft er naar belangstelling te wekken voor het behoud en de bescherming van het oude, het groen en de leefbaarheid in de gemeente. Daartoe organiseert de vereniging tal van lezingen, dia-avonden en excursies waarin het eigen karakter van het dorp, de natuurwaarden van de buitens, de parken en het buitengebied alsmede de cultuurhis-

torische waarden van de vele monumenten worden belicht. Ook de verkeersveiligheid en andere zaken die de leefbaarheid beïnvloeden komen aan de orde. Daarnaast organiseert de vereniging de jaarlijkse Open Monumentendag en wordt voor de hoogste groepen van de basisscholen in Voorschoten jaarlijks een excursie georganiseerd naar Kasteel Duivenvoorde.

Naast deze educatieve taak is de 'waakhond'functie van groot belang. De vereniging reageert actief op plannen die het oude, het groen of de leefbaarheid kunnen aantasten, zoals de aanleg van de Rijnlandroute, of woningbouw in de polders.

Ook u kunt het werk van de vereniging steunen door lid te worden. Dan blijft u op de hoogte van de ontwikkelingen in de gemeente en kunt u meedenken over een leefbaar Voorschoten. Dan kunt u genieten van de activiteiten die de vereniging organiseert of daarmee uw kennis verrijken. Voor slechts € 7,50 per jaar (meer mag natuurlijk ook) bent u lid en steunt u de doelstellingen van Leefbaar Voorschoten. U ontvangt dan ongeveer vier maal per jaar onze nieuwsbrief, waarin naast belangrijke ontwikkelingen in ons dorp ook alle komende activiteiten worden aangekondigd.

Ons contactadres is:
bestuur@oudgroenenleefbaarvoorschoten.nl
Website www.oudgroenenleefbaarvoorschoten.nl

Literatuur

Dendrologie van de Lage Landen, J. de Koning en W. van der Broek, uitgever KNNV

